

บทคัดย่อ

การศึกษาชนิดของมอดทำลายไม้ยางพาราในโรงเลื่อยภาคตะวันออกและพื้นที่รอบอ่าวไทย พบมอด 21 ชนิด จำแนกเป็น มอดขี้ขุยในวงศ์ Bostrichidae 10 ชนิด และ มอดเปลือกไม้และมอดเอ็มโบรเซียในวงศ์ย่อย Platypodinae และ Scolytinae วงศ์ Curculionidae จำนวน 11 ชนิด ผลการศึกษาพบมอดขี้ขุยเข้าทำลายไม้ยางพาราแปรรูปมากที่สุด รองลงมาได้แก่มอดเอ็มโบรเซีย โดยพบมอดขี้ขุย 2 ชนิดจัดเป็นชนิดเด่นในการเข้าทำลายไม้ยางพาราในพื้นที่ศึกษาได้แก่ *Sinoxylon unidentatum* (Fabricius) (37.99%) และ *Sinoxylon anale* Lesne (26.43%) และ 2 ชนิดที่จัดเป็นชนิดรองได้แก่ *Heterobostrychus aequalis* Waterhouse (12.45%) และ *Dinoderus minutus* (Fabricius) (11.72%) มอดชนิดอื่นๆ ทั้งในวงศ์เดียวกันนี้และมอดเอ็มโบรเซียในวงศ์ Curculionidae มีบทบาทน้อยในแง่ของการเป็นแมลงศัตรูไม้ยางพาราแปรรูป ยกเว้นในจังหวัดชุมพรที่พบมอดเอ็มโบรเซียในปริมาณที่สูง ในทางตรงกันข้ามในไม้ท่อนบนลานไม้ พบมอดเอ็มโบรเซียเป็นชนิดเด่น จากการศึกษาพบว่ากว่า 91% ของมอดที่พบเข้าทำลายไม้ท่อนเป็นมอดในกลุ่มเอ็มโบรเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมอดชนิด *Euplatypus parallelus* พบมากกว่า 85% ของมอดเอ็มโบรเซียที่เข้าทำลายไม้ท่อนทั้งหมด จากการศึกษาพบว่า *E. parallelus* (Fabricius) จะเริ่มเข้าทำลายไม้ท่อนบนลานไม้หลังวางไม้ทิ้งไว้ 48 ชั่วโมง และเข้าทำลายไม้แปรรูป 24 ชั่วโมงหลังการแปรรูป

Abstract

Beetles boring in the wood of rubber trees (*Hevea brasiliensis* Muell. Arg.) at sawmills in the eastern region of Thailand and the area around the Gulf of Thailand were investigated. Ten species of powder post beetles in the family Bostrichidae, and eleven species of bark and ambrosia beetles belonging to the curculionid subfamilies Platypodinae and Scolytinae were captured. The beetles infesting rubberwood sawn timber were dominated by the powder post beetles, with two dominant species, *Sinoxylon unidentatum* (37.99%) and *Sinoxylon anale* (26.43%), and two sub-dominant species, *Heterobostrychus aequalis* (12.45%) and *Dinoderus minutus* (F.) (11.72%). Other members of these families, and ambrosia beetles (Platypodinae and Scolytinae) had only unimportant roles in sawn timber infestation, except in Chumporn province where a high number of ambrosia beetles were captured. In contrast to the rubber sawn timber, platypodine ambrosia beetles had an important role in the infestation of rubber logs in piles, dominating rubber log infestation with 91.5% of counted insect. A high number of one particular invasive species, *Euplatypus parallelus*, was found in most rubber log infestations, with

85% of all beetles caught. The shortest exposure times in which the wood was infested by *E. parallelus* were 24 hours in newly sawn timber and 48 hours in piled rubber logs.